

Valkuilen in het herkennen van lichtbronnen

in het kader van EPC voor kleine niet-residentiële gebouwen
(horeca-, handelszaak, kantoor, praktijk, B&B, ...)

Catherine Lootens / Jo Vinckier

Laboratorium voor Lichttechnologie – FIW KU Leuven

Groen Licht Vlaanderen vzw

Verlichting

- ✓ LED-verlichting
- ✗ Compacte TL-verlichting of spaarlamp

✗ De niet-residentiële eenheid voldoet niet aan de energiedoelstelling 2050

Sanitair warm water

Aanwezig

Ventilatie

Geen systeem aanwezig

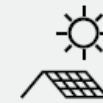
Koeling en zomercomfort

Weinig kans op oververhitting
Buitenzonwering en koeling aanwezig

Luchtdichtheid

Niet bekend

Zonne-energie

Geen zonneboiler of
zonnepanelen aanwezig

★ De **U-waarde** beschrijft de isolatiewaarde van daken, muren, vloeren, vensters ... Hoe lager de U-waarde, hoe beter het constructiedeel isoleert.

Verlichting

Verlichting

5% van de gebouweenheid wordt verlicht met compacte TL-verlichting of spaarlamp. Deze verlichting is niet energiezuinig.

Vervang waar nodig de inefficiënte verlichting. Kies hierbij steeds voor efficiënte verlichtingstoestellen en voorzie in een energiebesparende regeling.

Proficiat! 95% van de gebouweenheid beschikt over efficiënte verlichtingstoestellen.

Bij de vervanging van uw verlichtingsinstallatie streeft u best naar een zo energiezuinig mogelijke installatie. Als type lichtbron kiest u best voor LED-verlichting of hogedruk gasontladingslampen. Om de installatie nog zuiniger te maken, kunt u ook een regeling in functie van daglicht, aan- of afwezigheid voorzien. De verschillende regelingen kunnen gecombineerd worden.

Technische fiche van de verlichtingsinstallaties

De energiedeskundige heeft de onderstaande gegevens ingevoerd. Bezorg die gegevens aan uw vakman.

	Z1	Z3
	✓	✗
Aandeel in oppervlak (%)	95	5
Lichtbron en regeling		
Type lichtbron	LED-verlichting	Compacte TL-verlichting of spaarlamp
Geïnstalleerd vermogen (W)	-	-
Aan- of afwezigheidsregeling	Manuele regeling	Manuele regeling
Daglichtregeling	Manuele regeling	Manuele regeling

Led (2019)

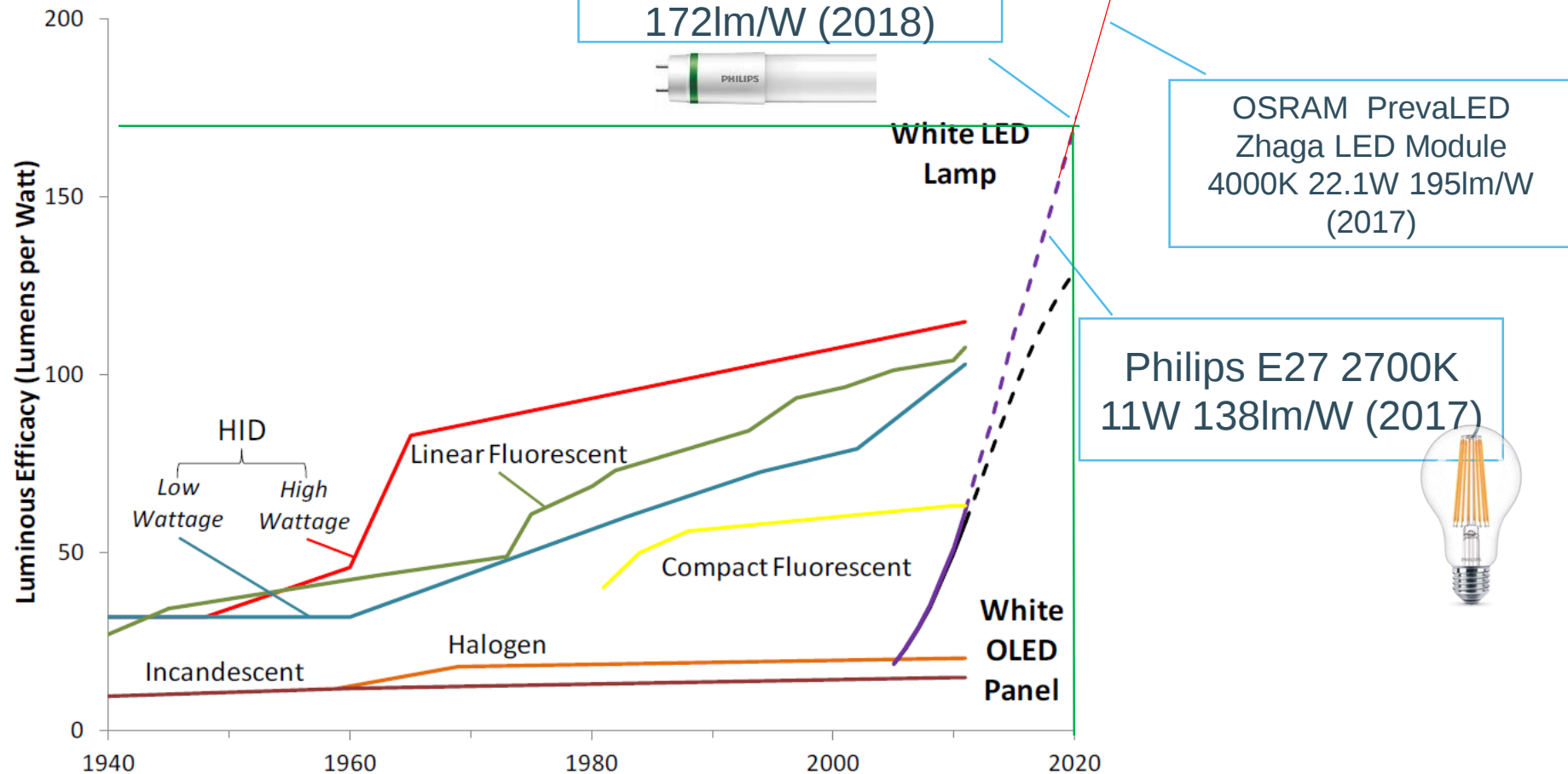
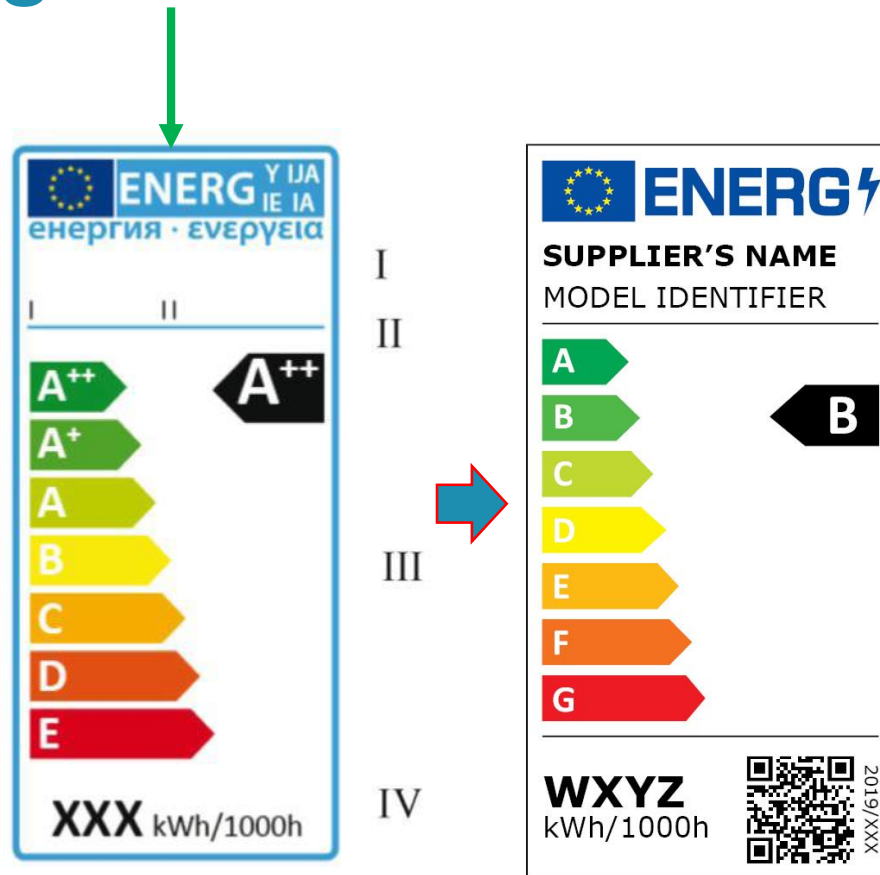

Figure 3.3: Historical and Predicted Efficacy of Light Sources³¹

Source: Navigant Consulting, Inc - Updated Lumileds chart with data from product catalogues and press releases

Note: Efficacies for HID, fluorescent, and LED sources include driver or ballast losses.

Energie etiket voor elektrische lampen

naam van de leverancier of het handelsmerk

de typeaanduiding van de leverancier
(referentienummer, productcode)

de energie-efficiëntieklasse, zoals bepaald
overeenkomstig bijlage VI; de punt van de pijl
waarin de energie- efficiëntieklasse van de lamp is
vermeld, wordt op dezelfde hoogte geplaatst als de
punt van de pijl van de relevante energie-
efficiëntieklasse

het gewogen energieverbruik in kWh per 1 000 uur,
berekend en afgerond tot op het dichtstbijzijnde
gehele getal, overeenkomstig bijlage VII.

Regulation (EU) No 2019/2015 on energy labelling requirements for light sources.
Starting 1 September 2021

Ecodesign regelgeving- toekomst

- Nog maar 2 ecodesign directives
  - Lightsources (05/12/2019)
  - Lightingsystems (in progress)
- Nieuwe eisen 'lightsources'
- Er komt verstrenging efficiëntie-eisen
  - tegen 01/09/2021¹
  - Deze lichtbronnen zullen na 2020 verdwijnen:
    - T8, CFL, Halogeen

Valkuilen evaluatie verlichting EPC nKR

- Wanneer lamp reeds ophangt is er geen informatie via
  - energie etiket
  - verpakking
- Visuele herkenning is niet éénduidig
  - Het doel van (retrofit-) vervangingslampen is om er ook uit te zien als de oorspronkelijke conventionele lamp
- Zelf als lampverkoop verboden is mag een lamp nog steeds gebruikt worden
- Wat als lamp in gesloten armatuur zit?

Hints voor evaluatie verlichting EPC nKR

- Warmteafgifte?
- Gaan lampen snel stuk?
- Liggen er nog vergelijkbare lampen op stock?
- Zijn er facturen van vorige bestellingen?
- Slechts in bepaalde gevallen informatie op lamp(voet)
- Kiezen voor lichtbronnen met $>100 \text{ lm/W}$

Heldere lampen – eenvoudige herkenning

Halogeen – verbod op verkoop

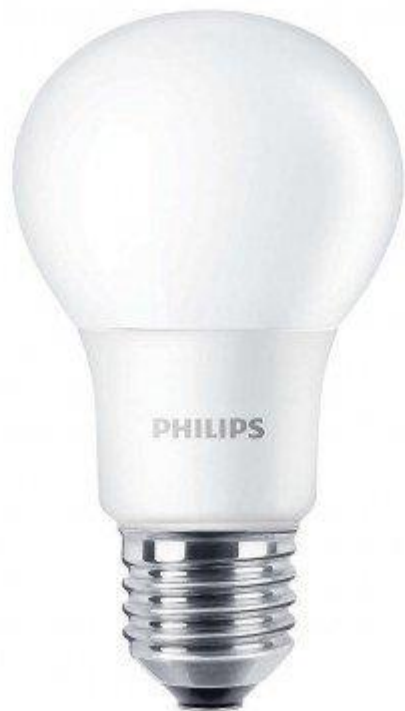

Heldere Gloeilamp – verbod op verkoop

Matte lampen – moeilijke herkenning

Enkel CFL zonder extra omhulsel
zijn nog toegelaten

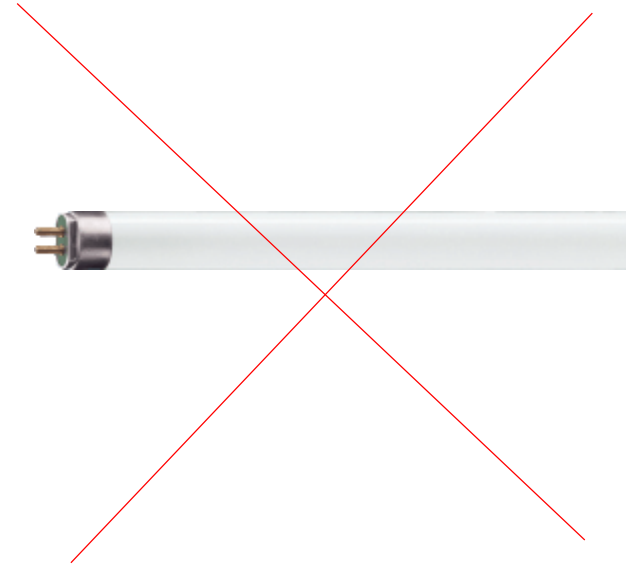

Heldere Gloeilamp – verbod op verkoop

Professionele compacte buislampen – moeilijke herkenning

Buislampen T8 (T26) – moeilijke herkenning

Buislampen T5 (T16) – moeilijke herkenning

T5 led – 162 lm/W, 4200lm, A++

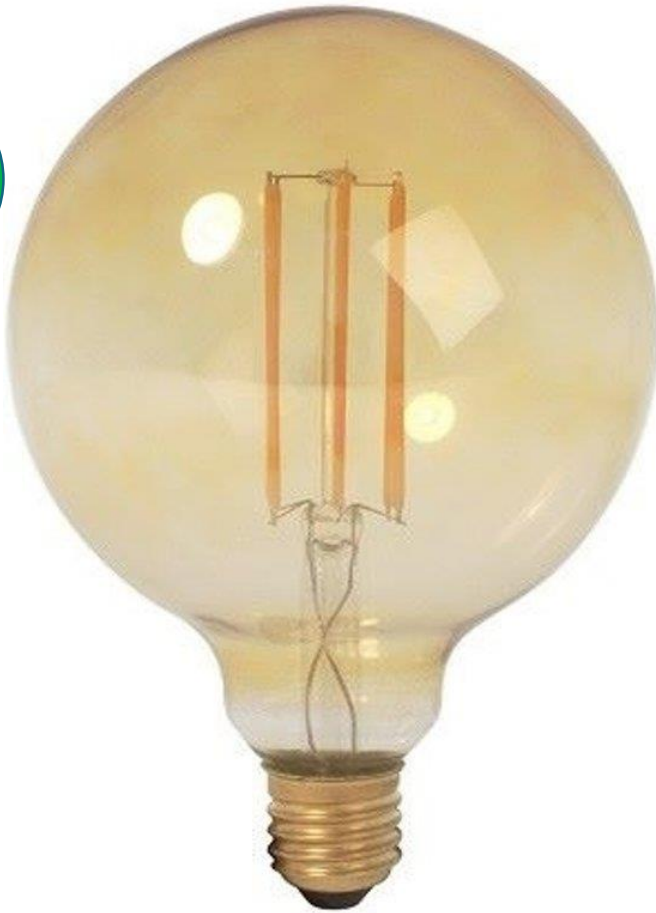

T5 Fluo
93 lm/W, 4200 lm, A+

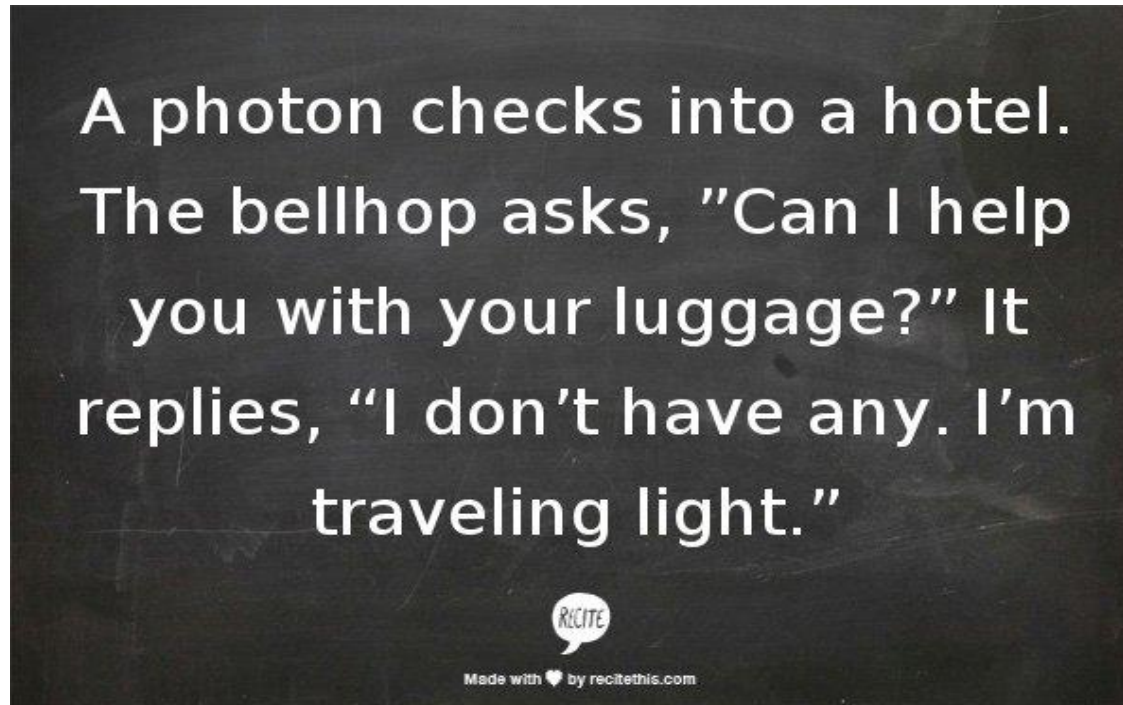
AR111 – moeilijke herkenning

Vintage lampen – gemakkelijke herkenning

Tot slot

- Vragen?
- Dank aan
  - VLAIO (-netwerk)
  - Laboratorium voor Lichttechnologie
  - KU Leuven
  - OVED